

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Pedagogika ogólna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (K) Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu Poziom studiów studia jednolite magisterskie Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2025/26 Kod zajęć 13PPKS.51K.10609.25 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Mirosław Śmiałek	
Prowadzący zajęcia	Mirosław Śmiałek, Małgorzata Ptak	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 15, Egzamin - Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	uświadomienie studentom miejsca nauk o wychowaniu człowieka i pedagogiki ogólnej w strukturze nauk pedagogicznych
C2	zapoznanie studentów z genezą i ewolucją pedagogiki (istota, zróżnicowanie i poziomy) na tle refleksji pedagogicznej
C3	zaprezentowanie studentom związków (interakcji) z innymi dyscyplinami naukowymi oraz naukami o rozwoju człowieka
C4	poznanie i zrozumienie podstawowych składników pedagogiki (działów, etapów, płaszczyzn, wymiarów); wyróżnianie odmiennych form myślenia pedagogicznego
C5	kształtowanie postaw i przekonań, iż wiedza pedagogiczna ulega ciągłym przeobrażeniom, nie jest uniwersalna, dlatego nie może zawierać gotowych rozwiązań i reguł

Wymagania wstępne

Ogólna wiedza o rozwoju człowieka.

Ogólna orientacja o uczestnictwie w procesie nauczania-uczenia się.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma podstawową wiedzę o miejscu pedagogiki w strukturze nauk o wychowaniu człowieka i pedagogiki ogólnej w strukturze nauk pedagogicznych, istotnych dla zjawisk społeczno-kulturowych.	PPK_K5_W01	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Projekt
W2	ma elementarną wiedzę o podstawowych kategoriach pedagogicznych problematyki wychowania.	PPK_K5_W01	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Projekt
W3	ma uporządkowaną wiedzę o genezie, istocie, zróżnicowaniu i poziomach refleksji pedagogicznej.	A1.W1	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Projekt
W4	zna specyfikę języka współczesnej pedagogiki, kształcąc myślenie o edukacji – od potocznego obciążonego stereotypami do myślenia naukowo-krytycznego (wynikającej z wiedzy z zakresu współczesnych zjawisk społeczno-kulturowych).	A1.W2	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Projekt, Portfolio
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi umiejętnie argumentować wieloaspektowe zagadnienia pedeutologii w pedagogice ogólnej	PPK_K5_U02, PPK_K5_U03	Prezentacja multimedialna
U2	dostrzega, wskazuje i rozróżnia antynomie, kontrasty i dwuznaczności we współczesnej pedagogice	PPK_K5_U01, PPK_K5_U02, PPK_K5_U03	Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	postępuje zgodnie z zasadami etyki nauczycielskiej obligującej do podmiotowej postawy w każdej sytuacji dydaktyczno-wychowawczej.	A1.K4, PPK_K5_K01, PPK_K5_K03, PPK_K5_K06	Egzamin ustny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Proces kształtowania się pedagogiki jako dyscypliny naukowej	W1, W2, W3	Wykład, Ćwiczenia
2.	Antropologiczne, ontologiczne, aksjologiczne i epistemologiczne podstawy współczesnej pedagogiki	W1, W2, W3	Wykład, Ćwiczenia
3.	Etapy rozwoju refleksji pedagogicznej	W3, W4, U1	Wykład, Ćwiczenia
4.	Zjawisko wychowania. Aksjologiczne podstawy wychowania	W1, W2	Wykład, Ćwiczenia
5.	Charakterystyka współczesnych systemów wychowania	W2, W4	Wykład, Ćwiczenia
6.	Edukacja, jako przedmiot pedagogiki w perspektywie wertykalnej i horyzontalnej oraz jej subdyscypliny	W3	Wykład, Ćwiczenia
7.	Relacja wychowawcza wychowanek – wychowawca – sytuacja wychowawcza. Wychowanie i środowisko	W2, W4, K1	Wykład, Ćwiczenia
8.	Zagadnienia pedeutologii w pedagogice ogólnej	U1	Wykład, Ćwiczenia
9.	Zagadnienia metodologiczne i ważniejsze koncepcje współczesnej pedagogiki	W4	Wykład, Ćwiczenia
10.	Antynomie, kontrasty i dwuznaczności we współczesnej pedagogice	U2	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Pokaz i obserwacja, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach, Rozwiązywanie zadań praktycznych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Praca pisemna Wypowiedź ustna
Ćwiczenia	Obecność na wszystkich zajęciach i aktywny udział

Literatura

Obowiązkowa

1. Gnitecki J. Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej. Poznań 2007
2. Kunowski St. Podstawy pedagogiki współczesnej. Warszawa 1993
3. Pedagogika. Podręcznik akademicki, cz. I, II. Pod red. Z. Kwiecińskiego i B. Śliwerskiego. Warszawa 2003 i wydanie nowsze
4. Śliwerski B. (red. naukowa) Pedagogika, tom I, II, III. Gdańsk 2006
5. Hejnicka – Bezwińska T. Pedagogika ogólna. Warszawa 2008

Dodatkowa

1. Szulz R. Wykłady z pedagogiki ogólnej, tom I/ II/ III. Toruń 2003/2007/2009
2. Murzyn A. Wokół Kena Robinsona, kreatywnego myślenia o edukacji. Kraków 2013
3. Marynowicz – Hetka E. Pedagogika społeczna – podręcznik akademicki. Warszawa 2006
4. Kruszewski K. Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela; Sztuka nauczania. Szkoła. Warszawa 2007/2008
5. Krüger H.H. Wprowadzenie w teorie i metody badawcze nauk o wychowaniu. Gdańsk 2005
6. Huther G., Hauser U. Wszystkie dzieci są zdolne. Jak marnujemy wrodzone talenty. Słupsk 2014
7. Dudzikowa M., Czerpaniak – Walczak M. Wychowanie. Pojęcia. Procesy. Konteksty. Gdańsk 2007 – 2010
8. Artykuły prasowe i internetowe uszczegóławiające omawiane zagadnienia
9. Wasylczyk P. Prezentacje naukowe. Praktyczny poradnik dla studentów, doktorantów i nie tylko. Warszawa 2017
10. Fragmenty filmów dokumentalnych i fabularnych uszczegóławiające omawiane zagadnienia

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Ćwiczenia	15
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Przygotowanie portfolio	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 100
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PPK_K5_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do utożsamiania się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznaczania się rozwagą, dojrzałością i przedsiębiorczością w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań pedagogicznych z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej.
PPK_K5_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odznaczania się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, odznaczania się odpowiedzialnością wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, a także wyrażania i modelowania takiej postawy w środowisku specjalistów i środowisku pracy.
PPK_K5_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i życia, podejmowania inicjatyw, krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy, przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią.
PPK_K5_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy i rozwiązywania złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych; ukierunkowywać innych na te zadania w procesie edukacji małego dziecka.
PPK_K5_U02	Absolwent/ka potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych i efektywnej komunikacji.
PPK_K5_U03	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w celu podejmowania działań służących: identyfikacji podmiotowych potrzeb, rozbudzaniu zainteresowań dzieci i uczniów, rozwijaniu ich kompetencji, w tym kreatywności, umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, jak również za pomocą poznanych strategii i technik wspierać samodzielność i stymulować ich osobisty rozwój.
PPK_K5_W01	Absolwent/ka zna i rozumie współczesne kierunki rozwoju pedagogiki, jej nurty i systemy pedagogiczne, podstawy metodologiczne; rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania, szczególnie w kontekście edukacji małego dziecka.
A1.K4	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.
A1.W1	Absolwent/ka zna i rozumie kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ułożenie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji;
A1.W2	Absolwent/ka zna i rozumie procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego;